

**9. POMURSKI IN 5.
MEDNARODNI SIMPOZIJ O
KRONIČNI RANI V
RADENCIH**

V petek, 26. 10. 2018 je v Radencih potekal 9. pomurski in 5. mednarodni simpozij o kronični rani, ki sta ga pripravila Splošna bolnišnica Murska Sobota in Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja. V kulturnem programu so sodelovali učenci OŠ Beltinci pod vodstvom Jelke Breznik.

Poleg domačih strokovnjakov s tega področja, so bili prisotni vabljeni predavatelji iz Hrvaške in Srbije. Udeležence je poleg pomočnice direktorja za področje zdravstvene nege Metke Lipič Baligač pozdravil tudi direktor bolnišnice Bojan Korošec.

Na okrogli mizi je sodelovala predstavnica Ministrstva za zdravje mag. Bernarda Kociper, ki je pozvala k ureditvi področja kroničnih ran strokovno javnost, ki naj se aktivno vključi in aktualnemu ministru Samu Fakinu, ki ima jasen pogled v slovensko zdravstvo predstavi problematiko z argumenti in številkami.

Sodobna oskrba kroničnih ran s svojo kompleksnostjo prerašča zgolj poznavanje veščin oskrbe ran in ustreznih materialov. Ob dolgotrajnosti celjenja, povezani z

znatno spremenjenim načinom življenja pacientov in visokimi stroški zdravljenja, od izvajalcev še dodatno zahteva poglobljen pristop, teoretično podkovanost in vsekakor poznavanje obvladovanja dejavnikov tveganja za nastanek kroničnih ran. Ravno dejavniki tveganja za nastanek kroničnih ran so bili letošnja osrednja tema simpozija, ki je pritegnil 200 udeležencev in postregel s 13 predstavitev domačih in tujih strokovnjakov, aktualno okroglo mizo in recenziranim zbornikom prispevkov. Zbornik, ki osrednjo temo predstavlja z različnih zornih kotov, ostaja pečat sedanjega trenutka določenega okolja in izziv za v prihodnje, da bo dobro strokovno delo in pripravljenost za prenos znanj še naprej spodbuda in tudi stalnica pomurskega mednarodnega simpozija o kronični rani.

Če se na kratko dotaknemo vsebin simpozija, vidimo, da so uvodna predavanja bila posvečena aterosklerozi in razvoju periferne arterijske bolezni, pri kateri v napredovalni fazi izvajamo revaskularizacijske postopke (kirurške, endovaskularne, hibridne). Celovitost problematike obvladovanja tveganj za nastanek kroničnih ran ne bi bila primerna brez poglobitve v možnosti zdravljenja kroničnega venskega popuščanja. Tematika zadovoljive kirurške oskrbe se je nadaljevala s prikazom možnih rekonstrukcijskih posegov pri zahtevnih kroničnih ranah. Predstavljene možne kirurške tehnike se v znatni meri osredotočijo na tehniko oskrbe z režnji. Pogojenost uspešnosti kirurškega zdravljenja je bila prikazana s prikazom patronažne oskrbe in izpostavitvijo ključnih

elementov potrebne jasne klasifikacije. Zahtevnost področja je še dodatno podkrepljena z nazorno predstavitvijo raziskave o poznavanju področja razjede zaradi pritiska med zdravstvenimi delavci v slovenski in angleški bolnišnici. Intenzivno zdravljenje v kritičnih situacijah od zdravstvenih delavcev zahteva podkovanost tudi na področju poznavanja specifične tveganj za pojav kroničnih ran. Dobro predstavljeni dejavniki tveganja dobijo še širšo vrednost ob opredeljeni vlogi pacienta in medicinske sestre v boju proti nastanku razjed zaradi pritiska. V nadaljevanju je bil predstavljen sistematski prikaz incidence in prevalence razjede zaradi pritiska s poudarkom na gorenjski regiji, ki vendarle lahko odstira vpogled v situacijo širšega slovenskega prostora. Splošne zahteve merjenja, analiziranja in spremljanja kakovosti so izpostavljene v kazalnikih razjed zaradi pritiska. Tri skupine kazalnikov, razdeljenih po problematiki, prikažejo skupno število, število v bolnišnici pridobljenih razjed in razjede prisotne že ob hospitalizaciji, omogočajo stalno spremljanje in analiziranje. V zaključnem prispevku je bil predstavljen širši pristop k izvajanju fizioterapevtskih metod, ki prav tako zahtevajo dobro podkovanost in poznavanje problematike kroničnih ran.

*Metka Lipič Baligač, dipl.m.s., mag.
zdrav.nege
Pomočnica direktorja za področje ZN*

ZAHVALA

Vodstvo bolnišnice se zahvaljuje vsem, ki so sodelovali v organizaciji simpozija, ki je bil

strokovno in organizacijsko na zelo visokem nivoju.

Posebna zahvala Mariji Kohek in primariju Cirilu Trillerju, vsem članom Delovne skupine za oskrbo kroničnih ran, ter vsem aktivnim predavateljem iz naše bolnišnice: prim.dr. Draženu Popoviču, Urški Bencak Ferko, Luki Vodišku Slemenjak, Mariji Kohek, Brigiti Kovačec, Vesni Makovec, Tatjani Denša, Boži Gider, Metki Vljaj in mag. Zdenki Gomboc.

Spet se je pokazalo timsko sodelovanje in dobre prakse naše bolnišnice.

Vodstvo bolnišnice

Če bi želel kdo zbornik, ga lahko dobi v tajništvu.

4. SREČANJE Z MULTIPLO SKLEROZO

26.10.2018 je potekal že četrti tradicionalni simpozij o multipli sklerozi z naslovom 4. srečanje z multiplo sklerozo, ki sta ga organizirala Nevrološka klinika v sodelovanju z Oddelkom za nevrološke bolezni UKC Maribor v Ljubljani. Udeležili smo se ga sodelavci nevrološkega tima Alenka Duh in Katja Rajnar.

Predstavljena so bila nova diagnostična merila za multiplo sklerozo, ki omogočajo da se hitreje postavi diagnoza multiple skleroze. Slikanje z magnetno rezonančno tomografijo (MRI) glave in hrbtenjače je temeljna diagnostična metoda pri bolniku s sumom na multiplo sklerozo. Novost so kortikalne lezije na MRI, ki jih pri nas zaenkrat ne moremo posneti.

MRI preiskava je zelo pomembna za spremljanje poteka multiple skleroze z objektivizacijo in opredelitvijo subklinične vnetne aktivnosti. Tako ima MRI pomemben vpliv na odločitev o morebitni menjavi imunomodulatorne terapije. Z MRI preiskavo tudi spremljamo

učinkovitost zdravljenja z imunomodulatorno terapijo.

Računalniško podprta, avtomatizirana kvantifikacija sprememb omogoča merjenje sprememb v možganih bolj objektivno in natančneje v primerjavi s subjektivno oceno nevroradiologa. Računalniško kvantifikacija bi naj z lokalizacijo, s prepoznavanjem in merjenjem olajšala in nadgradila delo nevroradiologa. Pri več zaporednih MRI preiskavah posameznega bolnika sta primerjava in spremljanje dinamike lezij lahko veliko hitrejša in zanesljivejša. Zelo pomemben je kakovosten, poenoten in natančno opravljen MRI.

Obstaja MRI protokol MS 3D, ki omogoča natančno kvantifikacijo (med drugim omogoča merjenje možganske atrofije in njeno napredovanje) in je bil že sprejet v večini ustanov v Sloveniji, ki opravljajo MRI pri multipli sklerozi. Gre za hitro razvijajoče se področje, ki nam omogoča kvalitetnejšo obravnavo bolnika z multiplo sklerozo.

Vedno večjo veljavo v diagnostiki multiple skleroze ponovno pridobivajo likvorski izvidi.

Pri bolnikih na zdravljenju z zaviralci TNF-alfa je potrebna prekinitev zdravljenja v primeru pojava demielinizacijske bolezni.

Poseben poudarek je bil na primarno napredujoči obliki multiple skleroze, predvsem ob uporabi prvega zdravila za zdravljenje primarne napredujoče multiple skleroze, ki prihaja na slovenski trg.

Pogovarjali so se tudi o načrtovanja nosečnosti in zdravljenja multiple skleroze v času nosečnosti.

*Sabina Horvat, dr.med.,
spec. nevrologije*

SEMINAR UNIRECA DROE

V petek, dne 26.10.2018, sem se udeležila seminarja Unireca DROE, Dinos d.d. v Mariboru, ki vsako

leto predstavlja koristno in prijetno druženje.

Tokrat nas je Dinos seznanil z aktualnim dogajanjem na področju ravnanja z embalažo in odpadno embalažo saj se težave z odpadno embalažo vlečejo že leta, zaostriale pa so se v začetku letošnjega leta. Šele jeseni so mediji začeli obveščati o prostorski stiski na odlagališčih izvajalcev javnih služb, kjer nismo prišli samo do okoljskega in sanitarnega problema, ampak tudi do varnostnega problema, saj izvajalci ne morejo več zagotavljati protipožarnih ukrepov. Težavo predstavlja dejstvo, da je odpadne embalaže v Sloveniji dejansko občutno več, kot je zanjo plačane embalažnine. Rešitev bi bila v tem, da bi zavezanec za plačilo embalažnine bilo vsako podjetje, ki daje na trg več kot 500 kg embalaže in ne 15 ton kot je do zdaj. Medtem se je Kitajska ravno v času kopičenja odpadne embalaže v naših zbirnih centrih odločila, da bo omejila vnos v državo in sicer na račun drastično povečanih zahtev čistosti, ki pa jih v Sloveniji ne dosegamo. Trenutno se na Kitajsko lahko uvaža le visokokakovostna embalaža, za leto 2021 pa bo popolna odpoved uvoza. Slovenija na področju predelave odpadkov ni samozadostna, nimamo lastne sežigalnice in smo zato močno odvisni od tujine, ki pa bo najprej poskrbela za svoje odpadke in šele nato smo na vrsti mi.

Tudi fizične osebe ustvarimo veliko embalaže, namreč vso blago kupljeno v tujini (npr. IKEA) ali ga naročimo iz tujine preko spleta (npr. Amazon), je zavito v embalažo, ki jo zavržemo v domači koš. Da bi »proizvedli« čim manj smeti, zlasti embalaže, to lahko storimo tako, da se izogibamo plastičnim izdelkom za enkratno uporabo (vrečkam, slamicam za pijače, oblačilom iz sintetičnega materiala, jedilnega pribora za piknik, ...). Ne gre za drastične spremembe ampak le za preprosto prilagoditev – namesto plastičnih vrečk lahko uporabljamo

nakupovalne torbe, izbirajmo izdelke brez embalaže, ipd. Da se premik v Sloveniji dogaja, je dejstvo, da bodo od 1. januarja 2019 na vseh prodajnih mestih prepovedane brezplačne plastične nosilne vrečke.

Vse kaže na to, da nas v letu 2019 čaka podražitev iz naslova odpadne embalaže. Problem nakopičene odpadne embalaže pa na okoljskem ministrstvu nameravajo reševati z interventnim zakonom. Da pa bo zgodba okrog odpadkov dokončana in zapisana, bo imela že brado kralja Matjaža.

Bojana Vodeb Mesarič, dipl. sanit. inž.

URGENTNI PACIENT - SODOBNI PRISTOPI

Skupaj s sodelavci smo se 18 in 19.10.2018 udeležili strokovnega seminarja sekcije MS in ZT v urgenci v Čatežu. Predstavljene so bile novosti o obravnavi pacientov z vsadki - to je vgradnimi aparati za uravnavanje srčnega ritma. Nazorno nam je bila prikazana tudi uporaba inzulinske črpalke.

V sklopu o poškodbah medenice smo izvedeli vse o oskrbi poškodovancev na terenu, v urgentnem centru in nato na oddelku, ter o rehabilitaciji. Na delavnici smo se naučili namesti medenični pas in prepoznati poškodbe medenice.

V sklopu o zastrupitvah smo slišali o novih psihoaktivnih snoveh, o kompleksnosti zdravstvene oskrbe pacientov pod vplivom le teh v urgenci in sodelovanju z centrom za zastrupitve.

Med prostimi temami je bilo predavanje mag. Marije Zrim in Tomaža Horvat. iz ZD Lendava o obravnavi ranljivih skupin prebivalstva v UC.

Mavčarji so imeli delavnico imobilizacije okončin z Orficastom. To je nov material, ki nadomesti mavec in omogoča kvalitetnejšo življenje pacientov z mavcom, saj se lahko z njim tudi umivajo.

Vsa predavanja in delavnice so bile dodatni doprinos k stalnim praksam saj smo imeli priložnost izmenjati izkušnje iz svojih delovnih sredin.

*Erna Sreš, ZT
Urgentni center*

SLOVENSKO ZDRUŽENJE ZDRAVSTVENIH SO/DELAVCEV V REVMATOLOGIJI

Dne 20. oktobra 2018 je v Moravskih Toplicah potekalo strokovno srečanje z naslovom vnetne revmatične bolezni in pridružena obolenja, ki ga je organiziralo slovensko združenje zdravstvenih so/delavcev v revmatologiji. Tovrstno srečanje je bilo prvič v Prekmurju, zato smo del organizacije prevzeli tudi zaposleni iz naše bolnišnice. Velik delež so prispevale predavateljice iz naše bolnišnice in sicer Nataša Pitz, dr. med. spec. int. nam je na zelo zanimiv način predstavila kroniko bolnika s kronično boleznijo. S čim vse se mora kronični pacient soočiti na poti sprejemanja in samega zdravljenja bolezni se pogostokrat premalo zavedamo. Asis. dr. Alenka Kovačič, mag. farm. spec. nam je predstavila temo interakcije bioloških zdravil s prehranskimi dopolnili in zdravili brez recepta. Najprej smo se podučili o razliki med prehranskimi dopolnili in zdravili brez recepta, da to ni ena in ista stvar kot včasih mislimo. Predstavljeno nam je bilo po katerih prehranskih dopolnilih pacient z vnetnim revmatskim obolenjem lahko poseže in katerim se mora izogibati. Čeprav nas razne reklame prepričujejo in priporočajo razne prehranske dodatke in zelišča se moramo zavedati, da si z določenimi dodatki naredimo več škode kot koristi. Zdenka Tratnjek, dipl.ms. nam je spregovorila več o steroidnem diabetesu in mag. Anita Vogrinčič-Černezel dipl. ms. pa nam je predstavila srčno žilne zaplete pri revmatološkem

pacientu. Pacienti z revmatoidnim artritismom umirajo mlajši in imajo večje tveganje za srčno-žilne bolezni v primerjavi s splošno populacijo. Pogosta spremljevalka revmatizma je tudi bolečina in pojavljajo se tudi psihične težave zato so nadaljnje teme bile temu namenjene. Več o nosečnosti in revmatološke bolezni nam je predstavila dr. Katja Perdan dr.med., spec revmatologije, iz UKC Ljubljana. Sledila so EULAR priporočila za obravnavo bolnikov z vnetno revmatično boleznijo in ker je redno gibanje za revmatskega pacienta skoraj tako pomembno kot jemanje terapije smo predavanja zaključili prav s to temo. Odzivi na koncu srečanja so bili pozitivni, predvsem nam je bil všeč ta multidisciplinaren pristop. Vsem našim navedenim predavateljem se v imenu združenja zdravstvenih so/delavcev v revmatologiji iskreno zahvaljujem.

*Gabrijela Recek, dipl. med. sestra
Interni oddelek*

VAJA EVAKUACIJE

V petek, 19. 10. 2018 smo skupaj z Gasilskim društvom Murska Sobota in drugimi gasilskimi društvi Gasilske zveze Mestne občine Murska Sobota, organizirali vajo evakuacije. Osebe II. nadstropja Int. odd. se je pravočasno odzvalo na simulacijo dima in paciente preselilo na varno, v II. požarni sektor. Gasilsko društvo Murska

Sobota, Gasilsko društvo Rakičan, Gasilsko društvo Černelavci in Gasilsko društvo Bakovci so se hitro odzvali na simuliranje požara na II. nadst. Int. odd. in bili še v objektivnem času na kraju požara. Vaja je bila uspešno zaključena. Upajmo, da do resnega požara ali druge elementarne nesreče ne bo prišlo in da ne bomo potrebovali resnega reševanja.

*Janez Vlaj, dipl.inž.radiologije
Odgovorna oseba za varstvo pri delu,
varstvo pred požarom in IO sevanjem*

JAVNA NAROČILA

Na portalu javnih naročil je bilo 17. oktobra 2018 objavljeno javno naročilo, katerega predmet je »**Najem analizatorja za določanje zapiralnega časa ter dobava materiala**«.

Številka razpisa je JN007213/2018-W01, rok za oddajo e-ponudb pa najpozneje do 30. oktobra 2018 do 10.00 ure.

Na portalu javnih naročil je bilo 23. oktobra 2018 objavljeno javno naročilo, katerega predmet je »**Pohištvena oprema za otroški oddelek 1. nadstropje in mize**«.

Številka razpisa je JN007440/2018-W01, rok za oddajo e-ponudb pa najpozneje do 12. novembra 2018 do 10.00 ure.

Na portalu javnih naročil je bilo 23. oktobra 2018 objavljeno javno naročilo, katerega predmet je »**Analizator za preiskave plazemskih proteinov ter dobava materiala**«.

Številka razpisa je JN007452/2018-W01, rok za oddajo e-ponudb pa najpozneje do 13. november 2018 do 10.00 ure.

*Mag. Andreja Stepanovič, univ.dipl.ekon.
Strokovna sodelavka za JN*

ZGODILO SE JE - prejšnji teden

❖ Ponedeljek:

- Metka Lipič Baligač, mag. zdr. nege, pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege je sodelovala v radijski oddaji Splošna bolnišnica Murska Sobota na Murskem valu; tema oddaje: »9. Pomurski in 5. mednarodni simpozij o kronični rani«

- 7. redna seja sveta zavoda Javnega zdravstvenega zavoda Splošna bolnišnica Murska Sobota

❖ Torek:

- Strokovno pediatrično srečanje na temo: »Akutni apendicitis« predaval je Jernej Šadl, dr. med.

- Delovni sestanek Delovne skupine za okužbe povezane z zdravstvom

- Varstvo pri delu in požarna varnost

❖ Sreda:

- Interno strokovno izobraževanje za področje ZN, »Učna ura za uporabo večnamenskega dezinfekcijskega aparata THOR, ki deluje na osnov UVC svetlobe« predaval je Samo Nipič

- Strokovni seminar Odseka za kardiologijo z naslovom: »Smernice ESC - Sinkopa«, predaval je Darko Rajtman, dr. med., »Predstavitev smernic in načrta obravnave«

❖ Četrtek:

- Varstvo pri delu in požarna varnost

❖ Petek:

- Splošna bolnišnica Murska Sobota - Delovna skupina za oskrbo kronične rane v Splošni bolnišnici Murska Sobota in Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja sta organizirala »9.

pomurski simpozij o kronični rani in 5. mednarodni« z naslovom: »Dejavniki tveganja za nastanek kroničnih ran«

ZGODILO SE BO - ta teden

❖ Ponedeljek:

- Gostja radijske oddaje Murskega vala »Za zdravje« bo Metka Lipič Baligač, mag. zdr. nege, pomočnica direktorja za področje zdravstvene nege, tema oddaje: »Duhovna oskrba v bolnišnici«

*Darja Cigut
Tajništvo*

STATISTIČNI PODATKI ZA PREJŠNJI TEDEN

ŠTEVILO SPP (evid. primeri):	503
ŠTEVILO B O D:	2245
LEŽALNA DOBA:	4,05
ŠTEVILO NOVOROJENČKOV:	13
DOJEČE MATERE - BOD:	5

*Sladjana Čerpnjak
Služba ZEPA
Misel*

*Če hočeš živeti srečno življenje
ga poveži s ciljem,
ne z ljudmi ali s stvarmi*

(Albert Einstein)

*Ureja : Jožica Viher
Naklada 140 izvodov
Prispevki in delo niso honorirani !
Modri dirkač vam je tedensko
dosegljiv na naslovu:
<http://www.sb-ms.si>*